

अर्थसं-२०२१/प्र.क्र.२४/वित्त-२

ग्रामपंचायतीच्या हद्दीतील रस्त्यावरील दिवाबत्तीची देयके
भागविण्यासाठी देण्यात येणारे अनुदान जिल्हा परिषदेस अदा
करण्याबाबत...

महाराष्ट्र शासन

ग्रामविकास विभाग

शासन निर्णय, क्रमांक : अर्थसं -२०२१/प्र.क्र.२४/वित्त-२

बांधकाम भवन, २५, मर्झबान पथ, फोर्ट, मुंबई-४०० ००१.

दिनांक : १५ नोव्हेंबर, २०२१.

वाचा :- १) ग्रामविकास विभाग, शासन निर्णय क्र. व्हीपीएम-२०८५/सीआर-१९४०/२२,

दिनांक ३० जानेवारी, १९९०.

२) ग्रामविकास व जलसंधारण विभाग, शासन निर्णय क्र.बीजीटी-२६०३/प्र.क्र.१९९२/पंरा-४,

दिनांक २२ सप्टेंबर, २००३.

प्रस्तावना :

ग्राम पंचायतीच्या हद्दीतील रस्त्यांवरील दिवाबत्तीची देयके भागविण्यासाठी ग्रामपंचायतींना अनुदान देण्यात येते. सदर अनुदान ग्रामपंचायतींना थेट न देता परस्पर महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ यांच्याकडे शासनाकडून भरणा करण्याचा निर्णय संदर्भाधीन , दिनांक २२ सप्टेंबर, २००३ च्या शासन निर्णयान्वये घेण्यात आला होता . ग्राम पंचायतीच्या हद्दीतील रस्त्यांवरील दिवाबत्तीची देयके भागविण्यासाठी देण्यात येणारे अनुदान महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळास थेट अदा न करता ते जिल्हा परिषदेमार्फत अदा करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती . आता शासनाने पुढीलप्रमाणे निर्णय घेतला आहे.

शासन निर्णय :-

ग्राम पंचायतीच्या हद्दीतील रस्त्यांवरील दिवाबत्तीची देयके भागविण्यासाठी शासनाकडून देण्यात येणारे अनुदान महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळास (महावितरण) परस्पर अदा न करता ते जिल्हा परिषदेमार्फत अदा करण्यात यावे.

२. राज्यातील ग्रामपंचायतींची मोठया प्रमाणावरील संख्या विचारात घेता प्रत्येक ग्रामपंचायतीस निधी वितरण करुन विद्युत देयके वेळेत भरणा करणे, प्रलंबित देयकांचा आढावा घेणे इत्यादी बाबी हाताळणे त्रासाचे व वेळेचा अपव्यय होणारे असल्याने जिल्हा परिषदेने त्यांना प्राप्त झालेला निधी संबंधित पंचायत

समितीच्या गट विकास अधिकारी यांना त्यांच्या ग्रामपंचायतीची संख्या/ लोकसंख्या यांच्या प्रमाणात वर्ग करण्यात यावा.

३. जिल्हा परिषदांच्या अखत्यारीत असलेल्या गटविकास अधिकारी, पंचायत समिती यांना त्यांच्या तालुक्यातील ग्रामपंचायतीची संख्या/लोकसंख्या विचारात घेऊन त्याप्रमाणात निधी वर्ग झाल्यानंतर त्यांनी सदर निधीमधून सन २०२१-२२ या वर्षातील ग्रामपंचायतीच्या रस्त्यावरील दिवाबत्तीचे वीज देयकाची चालू (Current) देयकांची रक्कम अदा करण्यात यावी. ग्रामपंचायतींना सदर अनुदान वितरित न करता गटविकास अधिकारी, पंचायत समिती यांनी संबंधित ग्रामसेवक यांच्याकडून मासिक देयक प्राप्त करून ग्रामपंचायतीच्या चालू विद्युत देयकाचा भरणा करण्यात यावा.

४. गटविकास अधिकारी, पंचायत समिती यांनी त्यांच्या अधिपत्याखालील ग्रामपंचायतींकडून विद्युत देयकांचा भरणा करण्यापूर्वी महावितरणने आकारणी केलेले विद्युत देयक ग्रामपंचायतींच्या हद्दीतील रस्त्यावरील दिव्यांच्या संख्या व वीज वापरांच्या प्रमाणात बरोबर असल्याची खात्री केली असल्याचे संबंधित ग्रामपंचायतीचे ग्रामसेवक यांच्याकडून प्रमाणित करून घेणे आवश्यक राहिल. विद्युत देयकामध्ये काही विसंगती किंवा चुक असल्यास त्यामध्ये वेळीच दुरुस्ती करण्याबाबत महावितरणकडे लेखी स्वरूपात पाठपुरावा करून सुधारित देयक प्राप्त करणे आवश्यक राहिल. ग्रामपंचायत हद्दीतील रस्त्यावरील दिव्यांच्या प्रत्यक्षात विजेच्या वापरानुसार देयक असल्याची तपासणी करण्याची तसेच रस्त्यावरील विद्युत पुरवठ्यामधून विज चोरी किंवा अन्य गैर वापरास आळा घालण्यासाठी आवश्यक त्या उपाययोजना करण्याची ग्रामसेवक व सरपंच यांची जबाबदारी राहिल. तसेच ग्रामपंचायत हद्दीतील रस्त्यावरील विजेच्या वापरामध्ये काटकसर किंवा बचत करण्याबाबत आवश्यक त्या उपाययोजना ग्रामसेवक व सरपंच यांच्याकडून राबविण्यात येतील.

५. ग्रामपंचायतींनी त्यांच्या हद्दीतील रस्त्यावरील दिवाबत्तीचे एक किंवा एकापेक्षा जास्त मीटर्स असल्यास त्यांचा स्वतंत्रपणे तपशिल ठेवणे आवश्यक आहे. तपशिलामध्ये ग्रामपंचायतीचे नांव व लोकसंख्या, वीज ग्राहक क्रमांक व नांव, एकूण दिव्यांची संख्या, त्यापैकी कमी दाब/उच्च दाब दिव्यांची संख्या, कनेक्शन प्रकार, एकूण थकबाकी, थकबाकीपैकी शासन अनुदान/वित्त आयोग तसेच ग्रामपंचायतींच्या निधीतून किती भरणा केला आहे, भरणा केल्यानंतर शिल्लक थकबाकी, मागील व चालू वीज देयकांची आकारणी महावितरणकडून वापरांच्या प्रमाणात केली आहे काय, नसल्यास देयकामध्ये उचित दुरुस्ती करण्याचा प्रस्ताव महावितरणकडे केला आहे किंवा कसे, महावितरणने देयकांमध्ये दुरुस्ती केल्यानंतर किती थकबाकी शिल्लक आहे इत्यादी बाबींचा विचार करून तपशिल ठेवण्याची जबाबदारी संबंधित ग्रामपंचायतीचे ग्रामसेवक व सरपंच यांची राहिल.

६. ग्रामपंचायतींकडून वरीलप्रमाणे तपशिल ठेवण्याबाबत संबंधित गट विकास अधिकारी, पंचायत समिती यांनी पाठपुरावा करावा व त्यांच्याकडून ठेवण्यात आलेल्या ग्रामपंचायत निहाय तपशिल एकत्रित करून तालुकानिहाय एकत्रित तपशिल ठेवण्यात यावा व त्यामध्ये प्रत्येक महिन्याला वीज देयकांची

अर्थसं-२०२१/प्र.क्र.२४/वित्त-२

आवश्यक ती नोंद घेण्यात यावी. गटविकास अधिकारी यांनी त्यांच्या अधिपत्याखालील ग्रामपंचायतींचा मीटर्सनिहाय तपशिल मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद यांना सादर करावा. जिल्हा परिषदांनी त्यांच्या अधिपत्याखालील गट विकास अधिकारी यांच्याकडून प्राप्त झालेला तालुकानिहाय तपशिल एकत्रित करून ग्रामविकास विभागास त्यांनी मागणी केल्यानंतर तातडीने उपलब्ध करून देणे आवश्यक राहिल.

मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद यांनी ग्रामपंचायतींच्या हद्दीतील रस्त्यांवरील दिवाबत्तीबाबत वरीलप्रमाणे कार्यवाही करण्यात येत असल्याचा आढावा नियमितपणे घेणे आवश्यक राहिल व संबंधित ग्रामपंचायत व पंचायत समिती यांच्यास्तरावर तपशिल ठेवण्याबाबत आवश्यक ते निर्देश/सूचना देतील.

७. ग्रामपंचायतींच्या हद्दीतील रस्त्यांवरील दिवाबत्तीच्या विद्युत देयकांची रक्कम यापूर्वी परस्पर महावितरणकडे शासनाकडून वर्ग करण्यात येत होती. आता विद्युत देयकांची रक्कम अदा करण्यासाठी अनुदान जिल्हा परिषद/ पंचायत समितीकडे वर्ग करण्यात येत आहे. सदर अनुदान ज्या प्रयोजनासाठी मंजूर आहे त्यासाठीच त्यांचा वापर करण्यात यावा. शासनाने वितरित केलेले अनुदान व त्यांचा विनियोग यांचा तपशिल ठेवण्यात येवून सदर अनुदानाचा ताळमेळ वेळोवेळी घेण्यात यावा. अनुदानाचा ताळमेळ न लागल्यास त्याची जबाबदारी गटविकास अधिकारी, ग्रामसेवक यांची राहिल.

८. सदर शासन निर्णय, महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक क्र.२०२१११७१४३४२१९८२० असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(ना.कि.कुदळ)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

- १) मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव
- २) मा.उप मुख्यमंत्री यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ३) मा.मंत्री (ग्रामविकास) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ४) मा.मंत्री (ऊर्जा) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ५) मा.राज्यमंत्री (नगरविकास) यांचे खाजगी सचिव,

अर्थसं-२०२१/प्र.क्र.२४/वित्त-२

- ६) महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता/लेखा परीक्षा) महाराष्ट्र-१, मुंबई ४००००१
- ७) महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र-१, मुंबई ४००००१.
- ८) महालेखापाल (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र-१, मुंबई ४००००१.
- ९) महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र-२, नागपूर.
- १०) महालेखापाल (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र-२, नागपूर.
- ११) संचालक (वित्त), महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी मर्यादित, प्रकाशगड, वांद्रे (पूर्व), मुंबई-४००००५१.
- १२) व्यवस्थापकीय, संचालक, महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी मर्यादित, प्रकाशगड, अनंत काणेकर मार्ग, वांद्रे (पूर्व), मुंबई-४०००५१.
- १३) मुख्य अभियंता (वाणिज्य), महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी मर्यादित, प्रकाशगड (वाणिज्य विभाग), ५ वा मजला, अनंत काणेकर मार्ग, वांद्रे(पूर्व), मुंबई-४०००५१.
- १४) सर्व संबंधित कोषागार अधिकारी.
- १५) निवासी लेखा अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी मर्यादित, प्रकाशगड, वांद्रे(पूर्व), मुंबई-५१.
- १६) मुख्य लेखा परिक्षक, स्थानिक निधी लेखा, कोकण भवन, बेलापूर, नवी मुंबई-४००६१४.
- १७) उप लेखा परिक्षक, कोकण भवन, बेलापूर, नवी मुंबई/पुणे/नाशिक/अमरावती/औरंगाबाद/ नागपूर.
- १८) अवर सचिव (ऊर्जा-३), ऊद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग, मंत्रालय, मुंबई-४०००३२.
- १९) विभागीय आयुक्त (सर्व).
- २०) मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व).
- २१) सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी.
- २२) सर्व जिल्हा परिषदांचे उप मुख्य कार्यकारी अधिकारी (ग्रामपंचायत).
- २३) अधिक्षक अभियंता (विद्युत), महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ (संबंधित जिल्हा परिषदांमार्फत)
- २४) सर्व गटविकास अधिकारी, पंचायत समिती (संबंधित जिल्हा परिषदामार्फत)
- २५) ग्रामसेवक/सरपंच, संबंधित ग्रामपंचायत (संबंधित जिल्हा परिषद/ गट विकास अधिकारी, पंचायत समितीमार्फत)
- २६) वित्त विभाग (अर्थसंकल्प १७/व्यय १५) मंत्रालय, मुंबई-३२.
- २७) निवड नस्ती, वित्त-२ ग्रामविकास विभाग.